

MAANKÄYTTÖ · ASUMINEN · LIIKENNE

MAL-verkoston talous- ja toimintasuunnitelma 2026

***Luonnos ohjausryhmälle 30.1.2026**

Päivämäärä: 27.1.2026

Laatija: MAL-verkoston koordinaatio

Verkostokumppanit 2026

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä toimii verkoston isäntäorganisaationa vuonna 2026. Verkostoalueet kokonaisuudessaan ovat: Helsingin seutu (yhteistyöorganisaatiot Helsingin seudun liikenne ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut), Hämeenlinnan kaupunki, Joensuun kaupunki, Jyväskylän seutu, Kajaanin kaupunki, Kotkan-Haminan seutu, Kuopion seutu, Lahden seutu, Lappeenrannan kaupunki, Oulun seutu, Porin seutu, Rovaniemen kaupunki, Salon seutu, Seinäjoen kaupunkiseutu, Tampereen kaupunkiseutu, Turun seutu, Vaasan seutu sekä Länsi-Uudenmaan kuntien koalitio (Raasepori, Lohja, Hanko, Siuntio ja Inkoo). Lisäksi jäsenalueita edustaa Suomen Kuntaliitto.

Valtiojäseniä ovat ympäristöministeriö, VM, TEM, Väylävirasto (LVM). Tiedekumppaneina toiminnassa ovat Aalto-yliopisto, Turun yliopisto, Tampereen yliopisto sekä Suomen ympäristökeskus SYKE.

Verkoston koordinointi ja ohjaus 2024–2027

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi valtakunnallista MAL-verkostoa. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen strategista MAL-työn integraatiota, ilmiöpohjaista yhdyskuntarakenteen suunnittelua ja tietopohjaista maankäytön ja liikenteen yhteensovittamistyötä ja monipuolista asuntopolitiikkaa. Rovaniemen kaupunki liittyi mukaan verkostoon. Vuonna 2026 verkostossa on yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, TEM, VM, LVM, ja Väylä, Kuntaliitto sekä kumppaneina Aalto-yliopisto, Tampereen yliopisto ja Suomen ympäristökeskus SYKE.

Seutujäsenistä ja valtio-osapuolesta on koottu valtakunnallinen ohjausryhmä, joka kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa. Ohjausryhmän tehtävänä on välittää omalta osaltaan tietoa ajankohtaisista lainsäädäntöhankkeista sekä alueidenkäytön tavoitteista valtiojäsenten ja seutujen kesken sekä evästää koordinaatiota verkoston strategisten painopisteiden toteuttamisessa. Ohjausryhmän kokouksia pidetään kolme kevätkaudella ja kaksi syyskaudella. Ohjausryhmällä on

puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. MAL-verkoston 18 jäsenseuduista ohjausryhmässä on mukana yhdeksän.

Verkoston koordinaation vetäjät ovat vuonna 2026 kehittämisspäällikkö Kati-Jasmin Kosonen ja suunnittelupäällikkö Eero Purontaus.

MAL-verkoston jäsenten välinen sopimus vuosille 2024 – 2027

MAL-verkoston sitoutumista raamittaa jäsenten välinen Verkostosopimus vuosille 2024–2027. Sen keskeisenä tavoitteena on tukea MAL-verkoston pitkäjänteistä työskentelyä ja edellä kuvattujen strategisten painotusten toimeenpanoa sekä parantaa toiminnan vaikuttavuutta. Verkostosopimuksen tarkoituksena on tukea MAL-verkoston pitkäjänteistä työskentelyä toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi jäsenistössä hyväksytyjen strategisten painopisteiden ja läpäisevien teemojen mukaisesti.

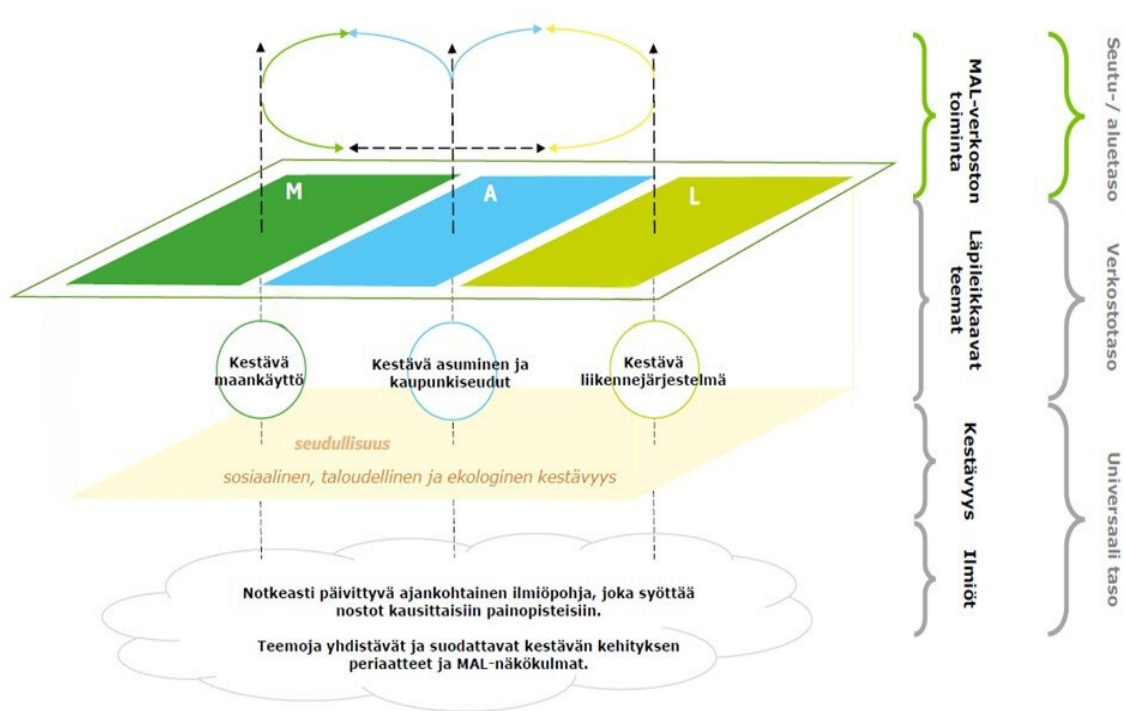
MAL-verkosto strateginen viitekehys 2024–2027

MAL-verkoston toimintaa ohjaavat jäsenistön hyväksymät strategiset painopisteet. Verkoston päätavoitteena on tukea jäsentensä maankäytön, asumisen, liikenteen suunnittelu yhteistyötä sekä toimijoiden välistä yhteistyötä seutujen sisällä, seutujen välillä ja seutujen ja valtion kesken. Strategisten painopisteiden tavoitteena on kohdentaa MAL-verkoston toimintaa kaupunkiseututasoisen suunnittelun juurille maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamistyöhön. Erilaisilla alueilla on erilaisia tapoja toimia: Yhteisiä haasteita ja mahdollisuuksia ei ole välttämätöntä kohdata samoin keinoin. Erilaiset näkemykset kohtaavat verkoston ohjausryhmässä.

Uudistamisen lähtökohtana on tuoda kestävä kaupunkikehitys vahvemmin mukaan MAL-verkoston strategiaan. MAL-verkoston kauden 2019–2023 painopistealueet koettiin pääsääntöisesti säilytettävän arvoisina. Painopisteiden sanoittamiseen kaivattiin kuitenkin tuoreempaa ilmaisuja ja kestävyysteemat haluttiin aiempaa laajemmin mukaan painopisteisiin. Näiden toiveiden pohjalta on luotu ehdotus uudesta ilmiöpohjaisesta strategisesta viitekehuksesta, joka on toiminnallisesti läpinäkyvä, yhteiskunnallisesti avoin sekä helposti päivitettävä ja seurattava.

Strategiset painopisteet vuosille 2024–2027 ovat: Ekologinen jälleenrakennus ja vihreä siirtymä, ihmislähtöiset kaupunkiympäristöt sekä toimivat matkaketjut ja sähköistyminen.

Läpileikkaavat teemat ovat: Seudullisuus ja seutuyhteistyö, kestävä maankäyttö, kestävä asuminen sekä kestävä liikennejärjestelmä.

MAL-verkoston Strateginen painopisteiden kehikko vuosille 2024–2027.

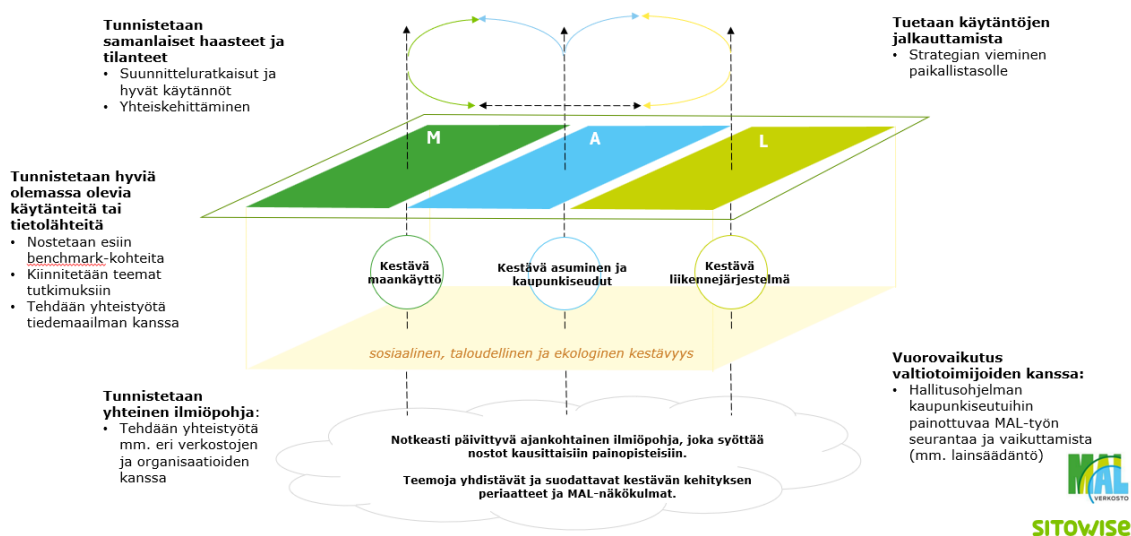
KUVA: UUSI STRATEGINEN VIITEKEHYS MAL-VERKOSTOLLE. MAL-VERKOSTON KOORDINAATIO JA SITOWISE OY, MAL-VERKOSTON STRATEGISET PAINOPISTEET JA TEEMAT –SELVITYS, 2023.

Strategisten painopisteiden tavoitteena on kohdentaa MAL-verkoston toimintaa kaupunkiseututasoisen suunnittelun juurille maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamistyöhön. Teemoihin, joissa kaupunkiseututasoisen suunnittelun hyödyt, kuten resurssien tehokkaampi käyttö ja yksittäistä kuntaa leveämmät hartiat, konkretisoituvat kaupunkiseutujen kestävä kasvuna. Kestävyys on perusta, jonka puitteissa toimintaa harjoitetaan ja joka perustuu poikkitieteelliseen tietopohjaan. Kestävyystavoitteiden kanssa ristiriitaisista toimista pyritään poisoppimaan yhteisin toimin.

Verkoston toimintamuodot

Kestävyys on perusta, jonka puitteissa toimintaa harjoitetaan ja joka perustuu poikkitieteelliseen tietopohjaan. Kestävyystavoitteiden kanssa ristiriitaisista toimista pyritään poisoppimaan yhteisin toimin. MAL-verkosto kokoaa ja välittää seutujen MAL-työn hyviä käytäntöjä, ideoi ja muodostaa hankkeita, järjestää vertaisoppimisen tilaisuuksia ja seminaareja, seuraa MAL-teemoihin liittyvää lainsäädäntöä kotimaassa ja EU:ssa sekä jalkauttaa tutkimustietoa kestävän kaupunkiseutukehittämisen tueksi. Kehittämistyömme keskiössä on seuduittain tasapainoisesti kasvava kaupunkirakenne sekä kaupunkiympäristöjen kehittyminen monimuotoisina ja sekoittuneina alueina.

Yhteistyömallit strategian eri tasoilla

KUVA: YHTEISTYÖMALLIT STRATEGIAN ERI TASOILLA JA VERKOSTOTYÖ. MAL-VERKOSTON STRATEGISET PAINOPISTEET JA TEEMAT –SELVITYS, SITOWISE OY, 2023.

Verkoston toimintamuotoja on listattu seuraavaan listaukseen. Osa toimintamuodoista toteutuu jo hankekumppanuuksien puolesta, osa toiminnasta on koordinaation toteuttamaa ohjausryhmän toiveiden mukaisesti.

- **Hankkeet:** Hankkeet toteutetaan yhteistyömallilla, jossa MAL-verkosto osallistuu viestinnän, markkinoinnin ja yhteisten työpajojen kautta, ja vuosittain toteutetaan 1-3 kehittämishanketta.
- **Viestintä ja hyvien käytäntöjen levitys.** ks edellä.
- **Pyöreän pöydän keskustelut, aamukahvitalaisuudet ja asiantuntijapaneelit:** MAL-verkosto järjestää sidosryhmäkeskusteluja ja -paneelleja, joissa analysoidaan MALPE-kehittämisen kysymyksiä ja jaetaan hyviä käytäntöjä.
- **Yhteiset työpajat:** Asiantuntijatyöpajat ovat kohdennettuja yhteistyötilaisuuksia, joihin osallistuvat valtiojäsenet, jäsenkaupungit ja yhteistyökumppanit, ja niissä on seminaareja keskustelevampi ja ohjatumpi toimintamuoto.
- **Webinaarit hankejulkistuksiin:** Hankkeiden aloitukset ja tulokset julkistetaan verkkoseminaareina ja live-videolähetyksinä, sisältäen suoran keskustelu- ja kommentointimahdollisuuden.
- **Seminaarit:** Strategisten painopisteiden ympärille järjestetään seminaareja, mukaan lukien vuosiseminaari, joka järjestetään tulosseminaarimuotoisena.

MAL-verkoston hankekokonaisuudet ja talousarvioesitys vuodelle 2026

Toiminta jakaantuu vuonna 2026 kolmeen, toisiinsa limittyvään kehittämiskokonaisuuteen:

I. Seudullisten suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi LIITE 1

- Selvitys nykyisistä osallistamis- ja ympäristöarviointikäytännöistä MAL-seuduilla
- Konkreettisten tukiaineistojen laatiminen käytännön suunnittelutyöhön
- Tavoitteena parantaa ympäristövaikutusten arviointien laatua ja resurssitehokkuutta paikallisin voimin
- Yhteistyö ympäristöministeriön, tutkimuslaitosten ja case-seutujen kanssa.

II. Kohtuuhintaisen asumisen tulevaisuuskeskustelu(t)

- EU:n *The European Affordable Housing Plan* -aloitteeseen varautuminen
- Keskustelujen virittäminen rakennuttajille, vuokrataloyhtiöille ja asumisen asiantuntijoille
- MAL-verkoston rooli: tiedollinen tuki keskustelujen laajentamiseen

III. Asemanseutujen liityntäpysäköinnin tietopohjan kehittäminen, LIITE II

- Tiedollinen tuki Väyläviraston solmupysäkkiselvitykselle ja asemakorttien päivitystyölle
- Henkilöliikennepaikkaselvityksen maankäyttöhaasteiden esille nostaminen
- Joukkoliikenteen matkaketjuyhteyksien ja liityntäpysäköinnin tarpeiden, käytäntöjen ja ohjeistuksen tarkastelu
- Tavoitteena tukea (raide)liikenteen solmupisteiden kehittämistä sekä valtiolla että MAL-kaupunkiseuduilla
- Yhteistyö Väyläviraston, Fintrafficin, VR:n sekä seutujen ja kuntien kanssa.

Verkoston talous

Verkoston toimintaa rahoitetaan jäsenmaksuin, avustuksin sekä valtion hankerahoituksin. MAL-verkoston perustoimintaa rahoittavat Väylä, Traficom, YM, Suomen Kuntaliitto ja seutu- ja kaupunkijäsenet. Tarvittaessa jäsenseudut voivat osallistua MAL-verkoston yhteisten hankkeiden rahoitukseen. Hankkeet ja budjetti vahvistetaan vuosittaisessa talous- ja toimintasuunnitelmassa, jonka ohjausryhmä hyväksyy käsittelyssään aina vuoden alussa. Osapuolet pyrkivät huomioimaan MAL-verkoston toiminnan budjettivalmisteluissaan. Rahoitustasossa huomioidaan inflaatiokehitys.

Verkoston perustoiminnan tulot ja menot

MAL-VERKOSTO	TA 2025	TAE 2026	muutos €
Myyntitulot/alueet	208 200,00	186 550,00	-21 650,00
Muut tuet ja avust.	0,00	33 900,00	33 900,00
Tulot yht.	208 200,00	220 450,00	12 250,00
Palkat ja palkkiot	130 400,00	135 000,00	4 600,00
Sivukulut	25 800,00	26 000,00	200,00
Henk.kulut yht.	156 200,00	161 000,00	4 800,00
Palvelujen ostot	34 100,00	48 000,00	13 900,00
Aineet ja tarvikkeet	2 000,00	450,00	-1 550,00
Vuokrat	15 900,00	10 000,00	-5 900,00
Muut toimintakulut	0,00	1 000,00	1 000,00
Menot yht.	208 200,00	220 450,00	12 250,00
Toimintakate	0	0,00	

Palvelujen ostot muodostuvat mm. atk-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä viestintään liittyvistä palveluista. Viime mainitut palvelut on tilattu kuntayhtymän puitesopimuksen perusteella Markkinointi- ja viestintätoimisto Jengalta. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös MAL-verkoston henkilöstön matkustukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien järjestämiseen liittyvät kulut, tilavuokrat ja striimaus tai videointipalvelut. Tilaisuuksista pyydetään aina erikseen tarjous.

Ostopalvelut kohdentuvat hankkeiden rahoittamiseen, MAL-verkoston tapahtumien järjestämiseen, viestintään ja mahdollisiin matkakuluihin. Näissä MAL-verkosto on voinut sopia tarkemmin rahoituksen kohdentumisesta yksittäisten toimijoiden kanssa. Yhteiswebinaarien ja seminaarien keskimääräinen kustannus MAL-verkostolle on n. 3 000–5 000 €, yksinään järjestettäville 5000–7500€ (haarukan leveys johtuu tiloista ja tarjoiluista). Yleisenä huomiona tilaisuuksiin todettakoon, tilaisuuksien järjestäminen hybridinä on lisännyt tilaisuuksien järjestämisen kuluja verkostobudjetista noin 1000–2000 eurolla/ tilaisuus. Lisäys johtuu tallentamisesta ja striimipalveluista.

Viestintäsuunnitelma

MAL-verkostossa tiedonvälitys on mahdollisimman avointa. Toiminnasta välitetään tietoa MAL-verkoston uutiskirjein (tavoitteena neljä uutiskirjettä plus joulukirje) sekä jäsenistölle suunnatuin sähköpostikirjein ja muulla, yhteistyökumppaneiden kanssa sovittavalla tavalla. Verkoston viestintä painottuu toiminnan kautta viestimiseen jäsenyhteisöille, aktiiviseen sähköiseen viestintään, mal-verkosto.fi-- sivuston ylläpitoon, sekä muuhun tilannekohtaiseen tiedonvälitykseen.

Ohjausryhmän kokousaineistot löytyvät liitteineen kunkin vuoden kokoussivulta. Työpajoista ja seminaareista toimitetaan työpajamuistiinpanot tai -muistiot sekä alustukset osallistujille. Verkoston tilaisuudet, webinaarit ja seminaarit pyritään tallentamaan, jos resurssit sen sallivat. Seminaarikatsaukset, työryhmämuistiot ja muu oheismateriaali sijoitetaan verkoston nettisivuille. Hankeuutisia julkaistaan myös yhteistyökumppaneiden omilla sivuilla, mm tutkimus- ja selvityshankkeissa (konsulttiyhtiöt, SYKE, yliopistot). Koordinaatio julkaisee ja osallistuu soveltuvissa määrin myös muilla julkaisualustoilla esitettävään tiedonvälitykseen.

Vuosikello

MAL-VERKOSTO	Vuosikello
Tammikuu	OHRY kokous
Helmikuu	
Maaliskuu	18.3.26 Kestävä kuntatyö-seminaari Kuntatalolla
Huhtikuu	OHRY kokous
Kesäkuu	
Heinäkuu	Lomakuukausi
Elokuu	Kesäseminaari Turussa
Syyskuu	
Lokakuu	OHRY kokous
Marraskuu	Vuosiseminaari
Joulukuu	OHRY kokous

Yhteystiedot

Kati-Jasmin Kosonen, kati-jasmin.kosonen@tampereenseutu.fi

Eero Purontaus, eero.purontaus@tampereenseutu.fi

LIITTEET

Hankekuvaukset, 2 hanketta